Bysxi oronuudai proletaarinar, negedegty!

BURIAAD-MONGOL YNEN

№ 74 (2167)
1937 onoi APREELIIN
1
14-dxi zilee garaa.
Ulaan-Yde
BMASSR

Xolbooni Komuniis (bolşevig) Paartiin Buriaad-Mongol Mozhin Komiteedei, Buriaad-Mongol Avtonoomito Sosializis Respyyblikiin Tybei Gyisedxexe Komiteedei ba Ulaan-Ydei Buriaad-Mongol Soveedei yder byrein oorgan

TOMILOLGO

SSR Xolboonoi Aradai Komissaarnarai Soveed bolbol nyx. I. I. Miroosnikovai SSSR-ei finarkoomoi orologşodo tomilogdohon tuladanь SSSR-ei AKS-ai xereg jabuulgii erxilegşiin ujalgahaa syleelebe.

TARILGADA ERXIM HAIN MORID XEREGTEI

...ie xabarai tarilgiin xydelstaxaanovtanai meetodeer ...dxexe zorilgo bidenei uraina. Manai respyyblikiin ...msoveed „1937 onoi xabarilgiin gyrenei tyseb tutogtool batalaxadaa, orookylьtyyriin tarilgii 9·1J ...lmeriiin yder soo dyyrgeolzor togtoogoo.

...ie bogonixon bolzor soo ...gaa dyyrgexe erxe baidal ...de xysed bii. Kolxoozuu...ba sovxoozuudai maşiina ...torai teexniis xysen jixe ... Gansaxan 1937 ondo ma...respyyblike 300 gysiniis ...tor, 200 kombaajna, 250 ...lke gexe metiin xeden zuu ...an tyxerigei şine maşiina ...g abxa.

...eş haa, mori unaanai xy...rdaşalan jixe udxatai. Paar ...zasagai gazarhaa morin ...imagta jixe anxaral tabi... Maşiina traaktorai oloşor... aduu morid xereggyi bol...nn gedeg xoroto „teoori...ton şangaar temesexe xe...i.

...rim kolxoozuudta aduu mo... tooxogyi jabadal yzegde... Aduugaa oloşoruulxa ba ...adii tezeexe xeregte kol...i xytelberilegşed xaişa xe...xandana. Nelieed olon kol...udta aduu moridoi xorol...ii. Xydelmeriiin moridoo ...igeer unahan uşarhaa te... muudaza turaza baihan ...nuud olon.

...ranxai uuu moridoi bai...naa tarilgaa hainaar yn...xe argagyi. Tarilgadaa ...hain beledxel xehen aad, ...al morin tuxai oroldoogyi ...n ...n, xamag xeregee gu... bolno. Xyşe haintai mo...gyi haa tarilgaa sag bel...oonь dyyrgeze şadaxagyiь...geze kolxoozuud medexe ...

...xe zaiiun, olon i aima...ta morid xyşe muutai bai... Zakaaminai, Muxar Şiberei, ...n Ononoi, Ulaan-Ydiin ba ... aimaguudta kolxoozuud ...unaagaa haizaruulxa tu...myn ... xyrter anxarnagyi. ...n-Ydiin gooredoi zoniin, ...lmai neremzete kolxoozoi ...Leeniin moridonь ton tu...ai. Tarilgiin yjede ediyyl...behe ygei. M-Şiberei aima... Suulgiin somonoi, Leeni ...neremzete kolxooz moridoo ...gada beledxexe tuxai orol...gyi. Ene kolxoozdo xyşe ...tai turanxai morid olon ...hainaar ediyelyylze, ...şadaliinь zabaza abxa ge...odonogyi. Dan jixeer tura... xyşe alдaxan moridii er... ...ediyelyylze exilegei baa, ...ga ...duulaad, tedeeniii ...aruulxanь xesyy bolxo.

Kolxooz byxen tarilgadaa xeregtei ybehe tezeelii tysebei johoor xadagalxa johotoi. Eneeniii kolxoozoi xytelberilegşed baitagai, xarin ziirei kolxoozniguud medexe boloo beze. Geeş haa, tarilgadaa xadagalhan ybeheө xaira gamgyi yrize exilhen faaktnuud olon. Eneenei tuxai Xoriiin aimaghaa, Suulgahaa, Zakaaminhaa bişene. Ulaan-Ononoi aimagta paartiin ba soveedai organizaacanuudai xytelberilegşed tarilgiin kampaanida morido beledxexe, ybehe tezeel xadagalxiin tuxai hanalaa tabinagyi ..tarilgadaa xadagalhan ybeheө maldaa ediyylxe zuurşalga xeze bainamdi" geze tedener xelene. Eneen deerehee kolxoozuud tarilgadaa xadagalhan ybeheө gamnaxa xadagalxaa boliood, yrize duuhaza exilee.

Tarilgiin yjede ediyylxe ybehe tezeelii xysed xadagalxa ba gamnaxa zailaşagyi şuxala. Tylişiin toho ygei haa traaktor xaişan geed xydelxeb? Myn terenşelen ybehe tezeel ygei haa morid xydelmerilze şadaxagyi. Eneeniii medeze baigaad, ybehe tezeelee zoriuuta yrixe jabadal bolbol gemte xereg myn.

Eldebiin xaldabarita ybeşen aduu moridoo dunda delgerze, gai garza xedeg uşarnuud bii Eneentei temeselxiin zorilgoor maartiin negenhee exileze, kolxoozuud moridoo tariuulxa johotoi baigaa hen. Teed, ene şuxala xereg muugaar jabana. Kolxoozuud eneeniii şuxala deere toolonogyi. Ulaan-Ononoi aimagta kolxoozuud aduu morido bişe malaingaa xoidtee tariuulxa gedeg baina. Ene hanal ton buruu. Egeel tyryyn moridoo tariuulaad, tedeeniii amaruulxa. Turanxai muu moridoo hain tezeel ba xaruuha em idxexe xeregtei.

Tyrexe gyyd ba unagad tuxai imagta jixe anxaral tabixa xeregtei. Unagalxa gyydii bultiin ilgaza, xyngen xydelmeride zybeer xereglexe ton şuxala. Tyrexe gyydee muu tezeel ba xaruuhanda bailgabanai gemeer unagaa xajuulza bai han faaktanuud bii

Moridoo amaralta ygexe, ybehe tezeeliins xysedeer beledxexe, xaruulxiinь haizaruul xa taa saadtee, tarilgadaa jabaxa moridoi xomuud tonogii nь bejedenь taaruulza, zoxid hainaar tyxieerexe xeregtei

Mori unaagaa sag soonь hainaar tarilgadaa beledxexe jabadal bolbol ynder urgasa abxiin temeselei nege nyxesei myn. Koixoozoi xytelberilegşe, brigadiir ba kolxooznig byxen eneeniii oilgozo, moridoo hai zaruulxa tuxai oroldoxo johotoi

BURIAAD-MONGOLOI ŞINE (LATAZARUULAGDAHAN) ALFAVIIDII BATALXA TUXAI

SSSR-ei CGK-ai Yndehetenei Soveedai Preziidiymei togtool

1. Buriaad-Mongoloi ASSR-ei Centraalin Gyisedxexe Komiteedai oruulhan ba şine latazaruulagdahan alfaviidii Byxexolboonoi Centraalin Komiteedai batalahan, buriaad-mongoloi latazaruulagdahan şine alfaviidii xorin jyhen yseg sostaavtaigaar, dooro zagsaahan johoor batalaxa:

Aa	Bb	Cc	Çç	Dď	Ee	Ff	Gg	Hh	Ii
Jj	Kk	Ll	Mm	Nn	Oo	Өө	Pp	Rr	Ss
Şş	Tt	Uu	Vv	Xx	Yy	Zz	Žž	Ьь	

2. Ene batalagdahan buriaad-mongoloi latazaruulagdahan şine alfaviidii zyb oilguulan delgeryylxiin tyløø øøriingøø sexe xytelberi ba xinaltii gyisedxexii Buriaad-Mongol ASSR-ei CGK-ta duradxaxa.

3. Odoo batalagdahan buriaad-mongoloi xele bişegii byxii halbarinuudtanь delgeryylxe tuxai ene togtoolii bodoto baidal deerenь bejelyylxe talaar Buriaad-Mongol ASSR-te ali bolxo tuhalamza yzyylxii şine (latazaruulagdahan) alfaviidii Byxexolboonoi Centraalin Komiteedai, SSSR-ei aradai xelen ba xele bişegei instityydii ujalgalaxa.

4. Ene togtoolii zyblexiin tulada, SSR Xolboonoi CGK-ai Preziidiymei yzemzede oruulxa.

SSR Xolboonoi CGK-ai Yndehetenei Soveedai sekretaarь A. XACKEEVIÇ.

ISPAANIDAXI GRAŽDAAN DAINAI BAIDAL

DAINAI FROONTNUUD DEERE

Loondon, *maartiin 28.* (TASS) Madriidhaa medeesexenь, ysegelder Kordooviin froontdo yimyyleeçenii koontrataaka xebeş. respyyblikiinxinde gedergen soxiuulhan ba jixeer gemtehen baina. Respyyblikiinxin şineer exi abza dobtolgo xebe. Respyyblikiinxinei 21 samoliood yimyyleeşeniii jixeer gemteeze, gedergenь suxariuulhan baina.

Gvadalxaarai froontdo zasagai samoliooduud yimyyleeşenei Alьmadroonos rajoonoi bexizyylgii boombodohon ba buudahan baina.

Strateegiin udxa şanartai byxii pyynktnyydtee respyyblikiinxin øøhediingøø poziicii bexizyylze baina.

Germaaniiin xojor kreejsernyyd Alьkesiraashaa seregei xeregselei materiaal teegeed Malaaga orobo.

* * *

Pariiz, *maartiin 28.* (TASS). Valeensihaa medeesexenь, maartiin 26-da respyyblikiin samoliooduud Malaaga, Meliilьje ba Motriiliiin seregei baira baidalii jixeer boombodobo. Maartiin 27-do Terejeeliiin tymer žamai staancii, kazaarmanuudii ba goorodoi xoito talii boombodobo.

* * *

Pariiz, *maartiin 29.* (TASS). Maartiin 28-ai byni yimyyleeşenei gurbanmotoortoi samoliood Valeensihaa xoino baihan Sagyyntiin poortii boombodobo. Terenei hyyleer udangyi Sagyynto deegyyr yimyyleeşenei gurbanmotoortoi gurban samolioodnud yzegdeze xeden boombo xajahan baina. Xer jixe gemtel uşaruulhaniinь yşeө eliryyl gdeedyi.

Yimyyleeşenei samolioodnuudai Alьkasaar de San-Xyaanii (Tole dohoo zyyn urda) boombodoxodonь 20 xyn aluulba. Tedenei olonxinь xyyged ba emegteeşyyd gene.

TAANARAI ŽIŞEE MANIII ZORIGŽUULNA

Selengiin paroxoodstviin Stepnoi protookiin halbariiin udaarniguud ba staxaanovtan bidener Buriaad-Mongoloi aldarta basagad—Taanarii gynzegii bajasxalantaigaar ugtanabdi. Taanarai gabijaata ajan bolbol sydoremoont ba navigaaciin tysebii tyrgen dyyrgexe jabadalda bidenei erşe zorigii badaruulna.

Taanar ene aguu jixe ajan zamdaa jabaxadaa, hartaa ynder xada uulanuudii ba xysete xara xyiten halьii tuilaat. Ene ajan zamda zorimgoi erelxeg xyse şadalii xaaru laat. Ene tyyxete ilaltii Leenin—Staaliinai paartiaar ba ulaan tugta Leenin komsomooloor xymyylegdehen gansaxan taanar tuilaza şadaat.

Eneexen ydernyydei turşa soo manai xydelmerişedei azalai entyziaazm yzegdeegyi jixedeze, yder byriin azalai noormo 200 proceenthoo doşo bişe dyyrgegdedeg bai na.

Ene manai amzaltanuud navigaaciin dyyrter bexizyylegdene geze xyndete basagad naidagtii. Bidener bolbol ynder deede şanartaigaar navigaacaa dyyrgexiin tulada byxii berxeşeelnyydii taanar me te tuilaxabdi.

Staxaanovşa—NOOSOV.
Partoorg—FEODOROV.

Zyyn garhaa: SSSR-ei spoortiin gabijaata maaster Marija Şamaanova; lejtenaant Jevgraatovai hamagan—Aanna Afanaasijevna Jevgraatova gegşe buu yrgeleed buudalgiin gazarta oşozo jabana. (Sojuzfoto)

A. Sodnomoi

Sanaşa basagad

Delxein zondo duuldaagyi,
Dendyy xe yy jabadalii
Dabaza garhan basagadnai!
Sibiirei xyiten baigaaliii
Sanain xurdaar gyilgeze
Suutaza garhan basagadnai!
Xyiten berxe zaharii
Xaxar esxen jababat.
Xyben zelen sahiiji
Xargui gargan jababat.
Ynder eriil xadanuudta
Tulagdaza baingyigeer
Yjetei xulhan tulguuraar
Tylxin tylxin tuilabat.
Aalşan buriaad zonoi
Aldar hai an neriiji
Soveed xolboon dotor
Sogtoi todoor jalaruulbat!

Buriaadai dunda hurguuliin V(b) klaasai huragşa.

Xaixaramzagyi paartoorg

...akaamin. Aimgyisedkoomoi ...gedexi paartin organizaaca ...artoorg xyn. Aviikov) paar...abalga tuxai CK-ai togtool bejelyylze şadaadyi. Ene ...togtoolii bejelyylxiin tu... tus organizaaca baga bişe ...elmeri jabuulxa johotoi bai... Myne kandidaadta oroxo, kandidaadhaa bodoto geşyynde oroxo xynuudei medyylgenyydii sag soonь yzengyi haraxaa ylyy daraad baina.

Iime baidalii paartiin aikoom şalgaza yzexe johotoi.

Kolxoozoi negen.

Poliitikan huralsaldaa baledxeltei jiraleg bolxo

Burkopsojuuziin dergedexi paartiin istoorii yzexe deede zergiin kryzoog (propagandiistanь Feodorovi ba poliitgraamo tiin kryzoog (propagandiistanь Pletnioev),huralsalaigaa diseipliinii hainaar tabiza şadaadyi.

Paartiin istoorii yzexe kryzoogto 10 komuniist, paartigyi 8 xyn xamta 18 xyn huralsa dag geze toətoi baigaa.

Maartiin 19-ei xeşeeldə 18 xynei orondo 10 xyn suglar hanş haa gurban xyniinь xaxad çaas xo omdozo jire. Propagandiist nyxer Fioodorov gegşiin xen xelexe durataib geze asuudal tabixadanь Grigoorьjev (partorganizaator) xeden asuudalnuudii xariuusaad, bişe xynyydiinь miin huudag baina. Huralsagşad (Grigoorьjevhəə bişenь) bulta şaxuu konspeektgyi huuxa jym

Politgraamotiin kryzoogto xamta 12 xyn huradag, tedenei 9 komuniist, paartigyi 3 xyn. Maartiin 19-ei xeşeelde 10 xyn baigaa. Huralsagşadai beledxelgyi jiredegei şaltagaanhaa ene kryzoogai huralsalai nь şanar jixe muu.

Xydəə azaxuiji socialiis zamda jamar arga myrəər oruulxa geze Leenin koperatiivno plaan soogoo xelee hem be? Troockiton tereenden, jyyn geze esergyysedeg hem geze propagandiistiingaa huraxada paartiin geşyyn Badmaajev xariuusaza şadabagyi.

Nyxer Giizirovhoo (kryzoogai emxilegşe) gazarai aaktiin tuxai asuuxadanь negeş jyyme medebegyi. Myn iimenyyd mynəə jabuulagdaza baihan azaxuin asuudalnuudta xysed xariuu ygeze şadaxagyi xynyyd olon baiba.

Ene byxii faaktnuud Bur kopsojuuziin paartiin organizaaca poliitikan huralsalai diseipliinii mynəə xyrter haizaruulza şadaagyijiinь gerşelene,

N. Badmacereenova.

Iimeer tabigdahan baixa johotoi

Melьkombinaadai paartin organizaaca nyx. Dioomin gegşii propagandiist bolgozo, 8 kyn haişaan dagagşadta politgraamata zaaxa daabari tereende ygehen baigaa. Propagandiistiin xydelmeri geeşe egeel şuxala, egeel xariuusalgatai xydelmeri geze nyx. Dioomin anxa oroxohoo xoişo hain medeze haişaan dagagşadtaa ali bolxoor poliitikan mergezelii oilguulxa tuxai byxe xysəə gargaza oroldodog baina. Iimeer xandahanaigaa aşaar nyx. Dioomin hurgagşadaa xeşeeldee hain beledxelteigeer ba xeşeelhee taharalgyi jabuuldag baina. Mynəə ene kryzoog Ingyylovoi debterei V xi bylegii dyyrgeed VI-xi bylegte oroxoo baina.

— Minii kryzoog exilxehee xoişo nigta hainaar, emxiteigeer huuri tabihan baigaa. Myn-ə byri hain bolzo. huragşadni hurxa byriee edibxitei bolzo xeşeeldee ton xariuusalgataigaar xandadag boloo Huragşadaimnai dunda erximeer hurza baigşad. Kyyzin, Prosioolov ba Teelibov gegşed bii. xeşeelnai bolxodoo jixe honirxoltoigoor boldog, huragşad byxen xaltajyy oilgongyi geegdee haa, tere geeşe gyised anxaraldaa xaduuza abaagyi sagtaa oşodoggyi zanşaltai, minii kryzoogai xid nyx. Zdaanovai elidxeltei gol tyleb tanilsahanş haanь gorkoomoi zaabariin johoor apreelь negenhee tuxai xeş el bolgon yzexee bainamdi, ene xeşeeldee minii kryzoogai xid mynəənhəə beledxeze baina, eneegeeree bide gansal pleenymei togtoomzotoi tanilsaad bolixo bişe, xarin ene istoorin şanarta togtoolii praaktika deerenь bejelyylxe bainabdi—geze nyx. Dioomin xelene.

Nyx. Diioominoi xytelberilexe baigaa kryzoog şingieer. bişe kryzooguud xydelmerilexe, haişaan dagagşadiii bolьşe viigoor xymyyzyylxe, tedeniii poliitikaar zebsegiyylexe xereg propagandiist byxenei xyndete zorilgo baina. C.Nim

Xytelberileze şadamaar nyxedii hungaxa

BK(b) P-iin CK-ai fevraaliiin Pleenymei togtool xadaa komuniistnar byxenei olontymeniii komuniizmiin zamaar xyinvyzyylxe daişalxii zorilgiinь xemzeegyi xursadxaba. Ene togtoomzo bolbol byxii paartin organizaacanuudai xydelmeriee şinedxen zoxioozo aguu jixe Exe oronoigoo poliitikan erjiltii zebseg tygeldereer ug taxii ujalgalaa.

Tiime baixadanь, paartin organizaacanuud byxen ə hediing ə xydelmerii xytelberilegşedte ton erxim xynyydee oruulxa jabadalanь xamagiin şuxala zorilgotoi baina. Iime deerehee, bolxojoo baigaa paartin organizaaciin hunzaltii ugtuulaza əəriingəə kandidaatuurii duradxanab. Nyx. Fediaşev bolbol manai paroxood deere sag yrgelze erxim bolьşeviig agitaator baidag. Tere xadaa əəriingəə xydelmeriiin praaktika deere paartin poliitikii bejelyylze şadadag.

Pleenym deere xelehen nyx. Zdaanovai elidxelei gazeetada garxalaaranь nyx. Fediaşev bolbol bidende xeereze oilguulaa. Bidener yder byri nyx. Fediaaşevhaa poliitikan asuudalaar tuhalamza abdag geeşebdi.

Nyx. Fediaaşev, azal deereeş ynexəər bolьşeviigai erxim zişee yzyyldeg geeşe. Syydniin zahabarilalga deere bidende ynexəər zyb xytelbericer tuhalaza şadadag.

Nyx. Fediaaşev xadaa paartin xydelmeriii lab xyteleze şadamaar geze segnexe bainab. Paartin oorganuudtaa ynexəərəə xydelmerileze şadamaar xynyydii hungaxa johotoibdi

ВУУКIN

(Selengiin paroxoodstviin paroxoodai mexaanig).

Poliitikiin hurguuli jyynde xydelx bolioob?

Xori. Ydiin somonei kolxoozuudai dunda paartiin ba komsomooloi geşyyd, kolxoozoi edibxitei soveedai alba xaagşad nelieed olon baidag. Edənei dunda poliitikiin hurguuli 1936 onoi hyylei kvartaalhaa exilze jabaxaa boliood baina.

Eneenhee urda aimagai paartiin komiteed hurgagşiji elьgeedeg baihan aad, mynəə martagdaşood hurgagşa ygei deerehee hurguuli xyde liood baina.

Aimagai paartiin ba mooloi komiteeduud anx tabiza, tere martagd hurguuliiji jabuulxanь

Operatiiv xytelberi xeregtei

Zakaamin. Utaata - Dalxain somonoi „Ulaan-Dalxai" kolxoozoi dergedexi komsomooloi organizaaciin emxidxegşe Cebeg zab Çirninei muugaar xydelhenei gemeer komsomooloi organizaaca jamarş xydelmeri jabuuldaggyi.

Komsomooloi organizaacada 7-8 komsomool bii. Tedener zilhee ylyy geşyynei tylbeiii ygəə ygei jabadag. Poliitikiin hurguuli untaşanxai, komsomoolşuud kolxoozniguudta zişee xaruulza jabaxa johotoi aad əəhedəə bişeg medexegyi, hurguulida jabadaggyi baina.

Kolxoozoi zaluuşuudai dunda xydelmeri jabuulxaa martazarxioo. Komsomooloi organizaacii emxidxegşe Çirninei gegşe arxi uuza, kaarta xeze komsomooloi nerii gutaaza jabadag

Aimagai komsomooloi komiteedai zyghəə zaabari xytelberi geze baixa ygei.

Tiime deerehee aikoomai zyghəə hanalaa tabiza ene organizaaciin xydelmerii johotoi hainaar tabixaar boloo.

Telifoon.

Oborooniin xydelmeriii hainaar tabix

Booxon. Buriaad-Jen xysed bişe dunda hurg dergede fevraaliin 17-d viaxiimai yyrei xyde şinelen tabixa geze x ene suglaan deeree Bal K. gegşii yyrei xytelb şe bolgobo.

Yyrei dergede buud ba gaaza xiimhee bejee gaalxa xojor kryzoog bi gozo, terenei xytelberil Vaxryyşkin gegsii olob ner odoo xydelmeridee yrgelzelze baixa z 3 xonogto 30 gar şyyntei bolood, saaşa yyrte geşyyn bolzo or olon bolzo baina.

Odoo yyrei geşyyd byg rəə Voroşiilovoi mergen dagşad bolxo geze buud xeşeel xeze baina.

Baha osoaviaxiimai g G T O-oi noormii ygze leed, tyryyşiin ydert Olzoijev -B, Buraijev D, laanov M, Alsaadkin g noormoo dyyrgebe.

Mynəə yjede bişe biş ragşad sanaar jabaza uo ygeze baina.

Ene yyrei edibxitei meride aimagai soveed ralaa tabiza tuhalxa ba m şe yyrei xydelmerii ruulxa xeregtei.

Batii

Japooniii esergyysexe negedemel frooniin tylee Xitad orondoxi temesel

Japoonoi seregeixidei tyrimxeilexe jabuulga bolbol Xitad oronoi bejee daangi baixa jabadalda sexe ajuultai baidalii toxioolduulaa. Japoonoi geneeraalnuud Manzuurii tyrimxeilen ezelheneigee udaa, xitadai Xexee mozii ba myn Çaxar, Xebei mozuudai olon rajoonuudii ezelen abhan baina. Mynəə xadaa, Xitad oronoi taban xubiinь negeniinь japoonoi ezemdelgede orood baina.

Japoonoi tyrimxeilegşedei jabuulgada duragyiden zebyysexe jabadal Xitad orondo yrgedeze baina. Japoondo esergyy niitiin xydeləən xitad aradai dunda yrgəər delgeree. Xitaduud japoonoi bogoolnuud bol xoo baaxanş xysenegyi. Edener bolbol japoonoi saaşadaa tyrimxeilexe jabuulgada şiidxexii esergyysel xexe ba japoontonoi tyrimxeilen abhan gazarii busaaxiin tylee zebsegte temesel xexii oronoigoo tybei zasaghaa şanga erilte xeze baina

Hyylşiin haranuudai torşo soo japoonoi generaalnuud xitadai Syijuaanь mozii tyrimxeilen ezemdexe oroldolgo xexe zuuraa, oroidoo hanagdaagyi şanga esergyyseltei gente dairaldahan baina. Japoonoi tyşemelnyydei seregyyd xydelmerişen. tariaaşan ba stydentnerei hain duraaraa negedehen otriaaduudhaa tuhalamza abhan **xitadai niutagai seregyydte şan**ga soxiuulhan baina. Syijuaanai froonto deerexi amzaltatai temesel bolbol, tyrimxeilegşedte şanga soxilto ygexe jabadalda kitadai aradii byri urmaşuulhan baina.

Japoonoi seregeixidte erşemtei soxilto ygexiin tulada. Xitad ulas negedehen xysetei baixa johotoi geze xitadai yrgen niite arad mederee. Egeel eneen deerehee, generaal Çaan Siuu Liaanaar tolgoiluulhan, xitadai zyyn-xoito taliin aarmiin xydəl ə-ji xitad arad buruuşaahan baina. Ene aarmi bolbol Japoondo esergyy dain baildaa sonosxoxiin erilte xeze, xitadai tybei zasagai tolgoilogşo Çan Kaj-şii gedejii bariza tuşaahan baigaa. Ene erilte kitadai aradai hanahan bodoldo taaraxa baina. Zygəər, ene aarmiin xydel-ən ba eneenei Çan Kaj-Şii gedejii bariza tuşaahan jabadal Xitad orondo grazdaan dai exilgexe ba japoonoi tyrimxeilegşedei urda, Xitad oronoi xysii huladxaxa ajuulda xyrgexe baigaa.

Ene xitadai zyyn-xoito taliin aarmi ba xitadai tybei zasag xojoroi xoorondoxi ene zyrildəən ebei johoor zahagdahan baina. Ene zyrildəənei ebei johoor zaharaxa jabadalda xitadai komuniistnar paartiin tulamzaa ygehen baigaa. Xitadai tybei zasag japoonoi seregeixidte soxilto ygexiin tulada oron ulasaigaa xysii negedxexe tuxai asuudalii Gomindaanai Centraalin gyisedxexe komiteedai udaadaxi Pleenym deere xaraza yzexebdi geze zyyn-xoito taliin aarmiii naiduulhan baina geze xitadai gazeetanuud medeesehen baigaa.

Gomindaan—Xitaddaxi zasagai paarti myn. Ene paartiin dunda japoonoi tyrimxeilegşede soxilto ygexe tuxai asuudalai talaar negedemel xysed hanal ygei. Gomindaanai nyləəte gryypenь japoonoi tyrimxeilegşedte soxilto ygexe tuxai ba oron ulasaa arşalan xamagaalaxiin tulada yndehetenei negedemel froont baiguulxa tuxai niite aradai eriltii haişaadag baina. Zygəər, Gomindaanai poliitika jabuuldag, Vaan Czin Veigeer tolgoiluulhan ton aktiivno gryype myn bii baina

Gomindaanai pleenym fevraaliin hyyleer Naankin deere bolhon baina. Xitadai komuniis paarti oronoigoo byxii xysii negedxexe jabadalda ali bolxo tuhalamza yzyylee. Komuniis paartiin Centraalin Komiteed Gomindaanai Tybei gyisedxexe komiteedei pleenymde telegraamaar xandahan baina. Komuniis paartiiin Centraalin Komiteed bol Gomindaanai zasagta esergyy zebsegte temeselii zogsooxoor belen baihanaa ene telegraamma soogoo xelehen baina. Komuniis paartii gadaadiin daisadta soxilto ygexiin tulada, Xitadai Soveed zasagii—Xitadai **respyyblikiin tuxai rajoen ge**ze ba xitadai ulaan aarmiii—yndehenei—revoliyycen aarmi geze nerelexii zyhşəərehen baina Ene yndehenei—revoliyycen aarmi japoonoi tyrimxeilegşedte esergyy temeselde xitadai tybei zasagta sexe medegdexe bolxo baina geze komuniis paarti ujalga ygehen baina.

Oron ulasaa arşalan xamagaalaxa aşag tuhada xitadai aradai byxii xysii negedxexe erxe baidalii komuniis paartiin xandaxa bişeg baiguulaa. Gomindaanai zarim nylete udaridagşad komuniis paartiin duradxalii haişaan ugtahan baiga.

Tiigeeş haa, Gomindaanai Ceent. gyisedxexe komiteedai pleenym ene duradxalii arsahan baina. Pleenym bolbol manifeest gargaza, eneen dotoroo, xitadai zasagai gadaadin poliitikii xubilgaxa şuxala geze Gomindaan toolnogyi gez sonosxohon baina. Xitadai tybei zasag komuniistnarii ,,yndehəərenь halgaxii" oroldoxoo baina geze manifeest medyylne.

Komuniistnarii „yndehəərenь halgaxa" gy, ondoogoor xelebel, Xitad orondo grazdaan daiji yrgelzelyylxe poliitika japoonoi tyrimxeilegşedei aşag tuhada taaraxa baina geze elirxeltegyi eli baina. Hajaxan, Xitaddaxi japoonoi tagnuulai naçaalьnig Macyymyro gegşiin niuusa elidxelii eli gargagdahan baigaa. Xitad aradai negedemel froontii baiguulxa jabadalda ali bolxo haad uşaruulxa **hedelge japoonoi seregeixid** xeze baina geze ene jap generaal bişehen baigaa. orondo grazdaan dain ba yrgel elyylxiin tylee. əəriingəə eelzeende Mycyro xelehen baina.

Gomindaanai pleenyme nifeest xitadai oloniitiin xuxalza, naidabarigyi bolg baina. Zygəər, ene mani xadaa. japoonoi tyşemelny Gomindaanai dunda olobo sed ilaltanь yşəə bişe bai

Gomindaanai Centraalin sedxexe komiteedai pleeny xamta, japoonoi seregeixid so ajuultai poziica ezelenen na. Xitadta aadreslahan z nuudaar japoonoi gazeeta dyyrşehen baigaa. Gomind xytelberilegşed əəriin togt abxa zuuraa, japoonoi gaz nuudai ene zanaltanuudii raada abxa baatai bolhon na.

Xitadai ulaan aarmida gyy şine dobtolgo emxid Xitad orondo grazdaan ba Idaaji byri hyzergexəə mindaanai xytelberilegş zyrxelhenenь ton gaixaltai na. Gansal, japoonoi sereg dei sexe xylehenşed iime al xexee zyrxelze baina geze taldai niite arad medeze ba

Gomindaanai manifeest xelegdehen medyylgenyydi tad arad haişaanagyi. E bolbol busadai bogoolso hoo oron ulasaa xamaga arşalaxin tulada yndehenei gedemel **froont emxidxexii no.**

ILALTA OLOXOOR BELEMDI

Bidener—PVZ·n koteelьnosvaarkiin ceexiin xydelmerişen staxaanovtan ba udaarniguud sanaşad—ilagşadii yzegdəəgyi jixe bajasxalantaigaar ugtanabdi. Bidener bolbol edenerei sagai ulariltai temesexii, xyiten zabar, halxin şuurgan, xura boroodo haatalgyi, ulam ulam saaşaa dabxin jabaxiinь ton anxaraltaigaar xaraa hemdi.

Ene yzegdəəgyi jixe ajan manai edibxiii byri badaruulaa. Bidenerei xenş haajamarş jixe ilalta gabijaa yzyylxəər belen baina. Manai erxim xynyyd—staxaanovtan Palaatnikov, Kyrenkoov, Kyliaabin ba busad azaxui deeree azalai erxim zişeenyydii xaruulhan baina, zygəər, edener bolbol yşəə jixe-jixe ilaltanuudii tuilaxaar belen baina. Xerbee, Exe oronoo xamagaalxii paarti ba zasagai uriaalaa xadanь bidenerei xens xadaa, ene xyndete xereg deere yzegdəə, duuldaagyi jixe gabijaa xaruulza şadaxa baina.

Yzegdəəgyi ajanai giroiliguud—Buriaad-Mongol aradai aldarta basagad mandatugai!

Koteelьno-svaarkiin ceexiin xydelmerişed: PALAATNIKOV YZAAJEV, ARIITOV, RINÇIINOV ba busad.

RESPYYBLIKIIN PROKUROOROI MEDEESEL

1936 ondo, Ulaan-Ydede hurguulinuudai barilgiin tahaldahantai xamta, BMASSR-ei komunaalin azaxuin Arkomaadai barilgiin ypravleeniiin xydelmerişedei xereg tuşaa myrdelge jabuulagdaza exilhen baigaa.

BMASSR-ei komunaalin azaxuin Arkoom baihan **Prockoo (Vargaanov)** ba barilgiin ypravleeniiin talaar terenei orologşo baihan **I. S. Çenkiirov** gegşed BK (b) Paartiiin zergede xuurmagaar şurgahan, soveed xuuli ba paartiiin daisanuud geeşe geze myrdelgəər todoruulagdaba.

Barilgiingaa ypravleeniiin aparaadta əəhedtejəə adli daisanuud-trockiistnar ba baruunai avantiyriistnuudi sugluulza, hurguuliiin barilga tuxai BK (b) Paartiiin CK-ai ba SSSR-ei Arkomsoveedai togtoomzii sabotaazalan xoro xeze baihan baiba.

Iime bolxodo, Prockoo (Vargaanov), Çenkiirov ba komunaalin azaxuin Arkomaadai barilgiin ypravleeniiin xydelmerilegşed **Şiişkin, Bazeenov, Rykaviişnikov, Tataarinov** ba **Xliyystov** gegşed xinaltada abtaad revoliyycede esergyy ba xoroto bylegte xamaadahan geze RSFSR-ei şyyxe saaziin koodeksiin 58-7 ba 58-11 zyilnyydeer gemnegdeze, xeregenь syydte ygtehen baigaa.

BMASSR-ei Glavsyydei speckoleegi nyxer **Samaarin** tyryytei ene xeregii yzeze, Prockoo (Vargaanov) ba Çenkiirov gegşedii 7-7 zileer syləəjiinь xahaxa geze şiidxebe. Trockitonoi koontrevoliyycen gryypede xamaadagşa bişe niuurnuudii eldeb bolzoroor syləəjiinь zahaxa geze şiidxeberi gargaba.

Respyyblikiin prokuroor Grooss.

Moskvaagai „Trexgoornaja manafaktuura" geze Ulaan tugta faabrikiin xyJelmerişen—basagad şeef abhan morin seregei poolkdo oşood emeel morioor jabaza hurza baina.
ZURAG DEERE: „Voroşiilovai vaadniguudai" kryzoogto xamaadagşad.

TARILGADA JABAXA MORI UNAAGAI XYSEN MUU

(Manai speciaalin korespondeenthaa)

Ulaan-Onon. Ene aimagai byxii kolxoozuud tarilgada jabaxa unaanuudai xysii haizaruulxa xeregte anxaralaa yşəə hainaar tabiaadyi. Tarilga jixeer erxiledeg Ulaaşa, Duldirga, Tabtaanai ba Alxaniin somonoi kolxoozuud tarilgada jabaxa unaagaa haja hajanai ilgaza, hain tezeelde bailgaxaar pravleeniiin ba niitiin suglaanuud deegyyr xəəreldeze baina. Tiigeeş haa unaagaa xysed ilgaza mynəə xyrter şadaagyi. Ene uşarhaa Ulaan-Ononoi aimagai olonxi kolxoozuudai unalgiin xysen jyrenxiidəə dundahaa dooşo.

Gadana, ene aimagai byxii kolxoozuudai malii xaldabarita xezeg ybeşenhəə xamagaalxa tarilga maartiin 10-haa exilee. Gexe zuura, byxii kolxoozuudlinь xabarai tarilgada jabaxa unaajii bişe malhaa tyryyn tariuulxa xemzee abaagyi.

Xabarai tarilgada jabaxa mori unaagai xysen muu. Kolxoozoi pravleeninuud eneeniii medeze baigaaş haa, mori unaada ediyylxe şimetei hain tezeelei foondo bii bolgozo pooliiin brigaadada tuşaaza ygəədyi. „Tarilga ydii, sag erte" geze huudag nobşo zanşal yrgelzelhəər. Myn kolxoozuudai tarilgada jabaxa unaagai xysii haizaruulxa, tezeeleinь foondonuudii baiguul xa xeregte aimagai organizaacanuud jamar xemzee abanab gexede, jyre operatiiv xytelberi ygenegyi. „Kolxoozuudai tarilgiin ba straxovoi foondiin ybehe maldaa ediyylxe tuxai respyybliikiin zasagai gazarhaa erilte xeed bainabdi" geze, ha naajiinь byri amaruulhan baina.

Ede faaktnuudhaa xaraxada Ulaan-Ononoi aimagai kolxoozuud xabarai tarilgada jabaxa unaagai xysii haizaruulza, staxaanovtanai xojordxi xabarai tarilgii amzaltatai dyyrgexe xeregte ton xariuusalgagyi xandaza baihaniiinь eli bolno.

Iime bolxodo, Ulaan Ononoi aimagai kolxoozoi byxii kolxooz niguud „sag erte" gedeg yzel tei xair gamgyi temeseze, unaagaigaa xysii erxebişe haizaruul xiin tyləə olonpigoo xysəər oroldoxo ujalgatai. Unaagaigaa xysii haizaruulza şadabal tarilgaa amzaltatai yngergeze ynder deede urgasa abxiin nege xemzee myn.

B. Zaboon.

Moridonь hain xaruuhanda baina

Aga. Sydentiin somonoi Raazymovoi neremzete kolxooz 1937 onoi xabarai tarilgada xereglegdexe 90 bornoi, 40 plyyg, 2 seejelxe (traaktorai), 1 traaktor „Inter" (kolxoozoi xudaldaza abahan) zahabarilaza byrin beledxebe. 90 tolgoi morid 1936 onoi nojaabrь harada tahalagdaza mynəə ton hain xaruuhanda baina. Xomuud tonogiinь belen boloo. Zygəər zize boozo jyymenyyd yşəə dutuutai.

Tarilgiin tyseb 605 gektaar, eneende byrin xyrexe paar xaxalagdahan baina. Tarilgiin yrehe tahalaza, seberleed, xadagalhan baina. Gebeş, 70 ceentner ovioosoi yrehen dutuutai baina. Eneenee xaanahaaş olxoo yşəə medeedyi. Yrehəə xoroor ugaalgada xereglexe 28 kilograam formaliin abhan baina.

Tarilgiin pooli ytegzyylxiin tulada ynehe ba şibxe pooli deeree adxaa ygei. Saha togtooxo gehen aad, terenь myretei jyyme boloogyi.

Tarilgiin beledxelei dutuunuudaa oiriin sagaa xysəəxiin tyləə kolxoozoi tyryylegşe nyxer Bazarsada Xorşonoi gedeg hanalaa tabixa johotoi.

B. O. Cebegei.

JYY XEXE ŞETOVOOD BE?

MUXAR-ŞIBER. Suulgiin somonoi, Leeninai neremzete kolxoozoi şetovood Daşanamzalai Tymen-Bajar gegşe kolxoozoi toosoonoi xeregii jabuulnagyi.

Maartiin 12-oi yderhəə xoişo əəriingəə xydelmeri xajaad, Nojoxonoi somon zolьboron oşohon baixa jym. Gadana, xabarai tarilgiin ba bişe olon şuxala medeenyydii haatuulna. Ene jyy xexe şetovood geeşe be?

Daşanima.

KOPERAACIIN XYDELMERII HAIZARUULXA

(Manai specaalin korespondeenthaa)

Ulaan-Ononoi aimagta ed xereglegşedei koperaaciin xydelmeri nelieedxen hulaar tabigdahan baina. Ene aimagai byxii selьpoo ba rajoonoi magaziinguudanь ed tovaarai osortemeentii oroidoo medexegyi, azalşan aradai yregenəər xeregledeg sai, kerosiin, saaxar ba maxoorka (tamxin) gexe metiin şuxala tovaarnuudii 1937 onoi maarta hariin garaxa şaxatar asaradaggyi baigaa. Eneen deerehee kolxoozniguud sai, dabaha ba tamxigyi, myn byxii hurguulinuud kerosiin ygeihee ydeşiin sagta hurgagşadai ba huragşadai ydeşiin xydelmeri jixeer haatadag baina.

Şuxala ed tovaar bii bolgoxo tuxai azalşadai zyghəə erilte xexedenь, raipotreevsojuuziin xytelberilegşed, ilangajaa tyryylegşe Banzaroon, zavxooz Şiraboon gegşedenь sai, saaxar, dabaha, maxoorka ba kerosiin zergii asaraxada, ed baraanai manai erjesede garza uşaraxa „şiryylhenei tyləəhe ba prikaaşaguudta proceentiin mynge tylexe, iimehee xydelgegleşegyi sentei tovaar asaraxada garzatai" geze xariuusadag baina.

BK (b) P-iin Centraalin Komiteed ba zasagai gazarai zyghəə soveed xudaldaanai xydelmeriii haizaruulxa tuxai gargahan zaabari ba togtoolnuud Ulaan-Ononoi aimagai potreevsojuuzada xarşa baigaa geeşe gy?

Paartiiin Ulaan Ononoi ai koom ba aimagai gyisedxexe komiteedai zyghəə aimagai potreevsojuuziin xydelmeriii haitar şalgaza, operatiiv xytelberitei bolgomoor boloo. Eneegeer azalşadai yrgen xereglelii hainaar xangaxa, ed tovaarai asortemeentii byri haizaruulxanь şuxala baina.

B. Zaboon.

Daşanimiin Damba

Sanaşa basagadta

Zurgaa milioon xem meetr
Zurlaa zamii tabuulan
Sanaar jabaad zebziiter
Sariuun gojoor ugtuulbat.
Zurlaaş zuraad buşuuxan
Zurgaa milioon xysəəxem,
Gexeer—tedii şuluuxan
Genen xynyyd ysəəxen.
Oktiaabriiingaa gal tyydeg
Ugtaad tyrəət tabuulan,
Mynəə mandaa magtuulan
Mynxəər neree durduulnat.
Zurlaaş zuraad buşuuxan
Zurgaa milioon xysəəxem,
Gexeer—tedii şuluuxan
Genen xynyyd ysəəxen.
Xargiin xolii jabaaşa,
Xatuu berxii dabaaşa
Tabau xesyy zaluuşuul
Tandaa mendii zoriuulnam.
Zurlaaş zuraad buşuuxan
Zurgaa milioon xysəəxem,
Gexeer—tedii şuluuxan
Genen xynyyd ysəəxen.

Sanaşadta xaluun bajar!

Bi Buriaad-Mongoloi komsomooloi organizaacaar xymyyzegdehen xyn mynəə Kazagstaanda xydelze baixadaa manai Buriaad-Mongoloi komsomool basagad sanaar Moskvaa oşozo delexei deere yzegdee ygei rekood gargahandanь xaluun bajar xyrgenem.

Valxaaş Iliiskiin paroxoodstviin komsomooloi organizaator Mizidei B. S.

GOORODOI TEEMEDE

REDAAKCADA BIŞEG

Bi bolbol şydəə ybedeze jixe zobodog aad, xire-xire bolood Ulaan-Ydiin centraalin ambylatoori oşozo şydenei argaşanda argaluuldag hem. Tiigeed tere ambylatooriiin 9-xi (şyde argaladag) kabinieed soo namtai uşarhan nege uşaral tuxai jixeer gaixahan geliihendee redaakcada bişexii xysebeb.

Jyn be gexede: maart hariin exieer şydeneim ybeşen byri jixedebe. 11-ei yder ambylatoori xojordoxioo oşozo şydəə argaluulxa eelzeetei baihan aad oşoxo sylэə oldoxogyidenь, maartiin 15-ai ydeşe oşozo ynəəxi 9-xi kabineedta orobob. Kabineed soo zaluu buriaad exener argaşan Iraankina geg şe baiba. Bi şydeneigee ybeşen tuxai xeleze ygexe zuuraa, maartiin 11-de jirexe aad, jireegyi şaltagaanaa xelebe.

—Eneenhee urdatee ende jiree hen gy şi—geze jixe şiryyneer aad, ogsomoor tere exener asuuba. Bi ygiinь şiryyniii gaixad geed:

—Jiree hembi. Argaluulagşa bi, tiigeed şydenyydni edegesegyi baina. Ybeşeniiinь jixedeşoo. Tabihan xojor ploombonuudanь xolxizo unaşoo,—gebeb.

Tere exenerni daxin jyyme asuuxaa boliood, abiaagyi baiza, nege saarhan deere jyyme bişeze exilbe...myn udaaxan sag yngerebe.

Bi huud geed, şydiim mynəə yzeze ygiit geehaa geze hanaad tiize xelengyi tere exenerei suxalhaa aigaa geeşegyib.

—Maartiin 16-18 bagaar şydenyydiim yzeze hainaar argalaza ygiit. 17-do gy ali 18-da gy jirexiim eelzeenei erxe ygiit—gebeb.

—Maartiin 25-haa naaşa şinii şyde yzexe argagyibdi. 25-da jiree haa jireerei—geze xeleed, eelzeenei saarha bişexeer zabdaba.—Şydeneigee jixeer ybedeegyi haanь, tanai muugaar xehen ploombonuudai xolxizo unaşadaggyi haanь, hainaar argaladag geeşegşehaan bi ende jireze, tanai syləə al duulgaxa ygei baigaalbidaa. Yzexe bolzoroo naaşanь bolgozo ygiit. Şydenyydeigee ybeşende hynindэə untaza jadanab, zobonob—gebeb.

—Manai muugaar argaladag xada, tanai ende jirengyi bai xada bolxo. Byy jiregtii. Tanai şydii arglaaşgyi haa xamaagyi daa geze aixabtar şiryyneer xeleed, bişeze baihan saarhaa xaxartataza xajazarxiood, tahagaigaa yyde neeze udaaxi ybşenteniii duudaba.

Biş daxiaad xelexe ygegy bolzo, gaixahaar, „iime biyrokraaduudii xezee, xaana yzəə beleib, xai yzəə ygei geeşe a gyb. Jaagaa zaluugaar jixer xedeg boloo exener aabştdaa" geze, hanahaar garabab.

Şydeneigee xedii jixeer ybededegş haanь, daxiaad tende oroogyib daa. Engiin argaşanda oşozo ybeşen şydenyyde argaluuldag boloo agşab.

Bi xadaa egee mynəə, Soveed zasagai togtohonhoo xoişo 20-xi zilee jabaza baixadaa ilangajaa Staalinai Konstituucatai bolhonhoo xoişo manai alban gazarnuudta iime xoirogoor soveed grazdaniinda xandaxa jabadal ygei boloo johotoi geze hanadag baitarni yşəə le bii, baixa myrtэə argalalgiin gazarnuudta bii baiza nadii jixeer gaixuulba.

Bodood yzexede, ene bolbo elyyri saxixa Arkomaadai zyghəə, ilangajaa gorzdraavai zyghəə elyyrii saxixa xydelmerişedeigee dunda poliitikan xymyyzelei xydelmeri xangaltagyigəər jabuuldag deerehee bolhon xereg bolno. Iimehee elyyri saxixa Arkomaadii ba gorzdraavii argalalgiingaa oroi guudai xydelmerişedei dunda poliitikan xymyyzelei xydelmeri jabuuldag bolxo tuxai anxaruulxii taa redaakcada xandanam.

Ulaan partizaan jabahan
P. BRIAANSKII.

D. Batamynxiin)*

SANAŞANDA

Xada uulanuudta torongyi
Xodo dabaza garbat.
Şirengi oido togtongyi
Sexe tyrgen jababat.
Ydeşiinş xyiten zabarta
Ysed zorigtoi urildaat.
Xyiten xui halxiii
Xaxa esxen garaat.
Xybşiin jixe sahii
Xargui gargan jababat
Manai erxim basagad
Moskvaagaa xyrəəd jirebet!

*)Buriaad dunda hurguuliiin III klaasai huragşa.

Xariuusalgata redaakteri orologşo C. DONDYBOON.

MYNƟƟDER

„PROGREES" KINOODO
„Nepobediimajaa"

„ERDEM" KINOODO
„Jyynostь poeta"

XARAGTII

Xybyyn, beri ba aşanaranь xairata inag esege

DAMDINAI BALDANZAB

gegşiin maartiin 23-ai yder Ulaan-Ononoi aimagai Şandaliin Voroşilovoi neremzete kolxooz deere nahanhaa nygşehiiji gaşuudaltaigaar medeesene.

MYNƟƟDER

OROS DRAAMIIN GYRENEI TEAATR

F. ŞIILLER

Kovaarstvo i liyBoovь

(Oros xelen deere)

4 yzegdeltei 9 kartiinatai trageedi.
Rezissoor N. G. Reeznikovoi xytəlberieer tabigdaxa.
Zyзegei exilxenь 8 çaasnaa. Kaassa yder 11-hee 2 ç. ydeşe 5-haa 9 ç. boltor

Noomir gargagşa B. ZABOON. Verstaalagşad: D. BALDANAI, D. ZAMCIIN. «B-M. Praavda» ba «YNENEI» tipograafi. Ypolglavliit 192.